

Răsăritul nostru

UNICUL ORGAN SURDO-PEDAGOGIC DIN ȚARĂ

Dir.: V. D.-LEORDA — Redacția și administrația:
Calea 13 Septembrie Nr. 221 — București

Apare lunar

Abonament pe an Lei 300 | Pentru Instituții Lei 5.000

Congresul interbalcanic dela Varna

Luna trecută s'a ținut la Varna Bulgaria Congresul surdo-muților, interbalcanic, organizat de Federația Societății de Surdo-muți cu sediul în Sofia, a cărui președinte este d. Marjo Radulov.

Au luat parte la acest congres delegați a 5 societăți de surdo-muți din Jugoslavia în frunte cu d. președinte Ciril Sitar, România prin d. sculptor Dimitriu-Leorda președintele Soc. de surdo-muți din București.

Soc. surdo-muților din Moscova, Varșovia și Praga n'au putut ajunge la timp și s'au scuzat prin r'o telegramă.

Congresul s'a deschis în marea sală de confrințe a Universității Politehnice din Varna în prezența a 320 membrii, fiind prezenți aproape întreg corpul didactic al școlilor de surdo-muți din Varna, Plovdiv și Sofia, a luat parte și 2 inspectori generali ai ministerului Politicii Sociale din Bulgaria și Jugoslavia.

S'a deschis problema învățământului și a asistenței sociale în școlile de surdo-muți care se bucură de o atenție specială din partea ministerelor Politicii Sociale și al Educației naționale și marele sprijin acordat de Primul ministru al guvernului Bulgar, d. proș. Gh. Dimitroff, cautor, ai surdo-muților din Bulgaria.

După congres care a ținut 3 zile, a avut loc un match de fotbal între echipele de surdo-muți din Sofia și București-Timișoara. Sofia a învins: 5-0 (0-0).

A urmat apoi excursia de 5 zile în onoarea delegaților invitați special la congres.

S'a vizitat Balceul apoi Trapezița, Tornovo, Kazanlik, Tspica, Plovdiv și Sofia unde delegația a fost primită de ministrul politicii sociale prin d. director general Andrei Maneff.

Bulgaria posedă 3 Institute de surdo-muți: Varna, Plovdiv, și Sofia, și de curând s'a construit un nou local de dimensiuni impunătoare și impresionant la marginea orașului și sub poalele munților ce înconjoară Sofia.

Președintele Federației societăților de surdo-muți din Bulgaria, d. sculptor Marjo Radulov care conduce societatea de peste 14 ani, este un om de inimă și acțiune. Iubit și stimat de toți, el a creștat și ateliere de tâmplărie, cismărie, croitorie și dentistică.

Deasemenea posedă și un cămin pentru ucenici și lucrători.

În numărul viitor, va urma o amplă descriere a problemei surzilor de congres și motiunea votată care până la apariția acestui număr, nu ne-a sosit tradusă din slovele bulgărești.

37%, surziseră prin boli cu febră puternică la creier.

Epidemia aprinderii meningei care în 1805 s'a întins în America de Nord, iar dela 1837 până la 1850 în sudul și în nordul Europei, a bătut apoi cu furie „toată Europa, Asia mică, America de Nord și America de Sud, reveni pe neașteptate în Europa centrală pe la 1863. În doi ani a străbătut toată Germania. 50% din bolnavi, muriră. La ultima îmbolnăvire în masă, care s'a întâmplat în Silezia, din 3102 cazuri, 1789 au fost mortale.

La epidemia din Rasstadt (1864-65). Moos a numărat între cazurile tratate de el, 59% s. m. 31% surzi și 7,8% auzul greu permanent.

Boala bântue mai cu seamă printre copiii mici pricinindu-le turburări de auz, permanente.

Alte urmări ale acestei boale sunt slăbirea mintale și grele turburări de vedere.

Pericolul de contagiune este foarte mare

Boala aceasta e provocată de o ciupercă (diplocoel) care bântue mai ales țarna, pătrunde în gât și în urechi, provoacă febră mare înțepenirea cefei și deseori pierderea conștiinței.

Tuberculoza la urechea mijlocie, poate să treacă la creier, să provoace aprinderea meningei iar ca urmare, surdomuțenia.

Alte cauze de surdomuțitate sunt pojarul, scarlatina, difteria și gripa. 50% din surdomuții născuți prezintă simptome de sifilis.

Și înrudirea părinților joacă un rol important ca și moștenirea surdomuțității. Agenții moștenirii nesănătoase trebuiesc sterilizați obligatoriu. Se impune chiar o lege în acest scop.

Un mare număr de copii cari au suferit de meningită, au pierdut auzul în vârstă de școală, după șase ani. Ei au rămas cu vorbirea formată și pot învăța repede citirea de pe buze. În centrele mintale trăiesc încă imaginile vorbirii auzite.

La alți copii, cari au pierdut vorbirea, imaginile cari par stinse de tot, se pot deștepta din nou prin învățarea vorbirii la școală. Copii cari au suferit de meningită, au rămas în mare parte și slabi de minte. Ei nu pot urmări învățământul împreună cu ceilalți muți, de aceea trebuie să li se facă clase speciale. Examinând astfel de copii, d-rul Barci a deschis drumuri noi pentru educarea auzului lor.

După statisticile din Germania reiese că în ultimii 50 ani, meningita a devenit mai rară. Numai 4,7% din cazurile de surzenie erau pricinuite de meningită.

Mygind și Bezold au cerut să se facă cercetări genealogice ca să se stabilească ereditatea boalei. Aceste cercetări se fac în familiile surdo-muților potrivit cu legea pentru prevenirea bolilor și apărarea progenerării celor bolnavi. Institutele de surdo-muți, ajută

conștiincios la această lucrare de interes social. Controlul acestor cazuri se face de un medic bine versat.

Paul Schumann vorbește despre cauzele surdității și mai ales despre ereditatea ei. El accentuează că un număr mare de surdo-muți, provine din căsătoriile între rude. În Franken, între 82 de copii s.m., 19 erau din părinți înrudiți. Statistica generală germană arată numai 6,8% dar aceasta privește orașele iar acolo căsătoriile între rude sunt mai rare.

III. EDUCAȚIA AUZULUI CONCEPUTA DE D-RUL BARCI

În anul 1934, la congresul internațional din Budapesta, d. Dr. Barci a afirmat că numărul cel mai mare de copii fără auz sunt surzi la creier.

Metoda simplă a cetirii pe buze la acești copii, n'a dat un rezultat calitativ ca în cazurile de surzenie la urechi.

Nivelul spiritual al copiilor surzi la creier este mult mai scăzut decât al copiilor surzi de urechi căci la aceia au fost vătămați și alte centre ale creierului în afară de câmpul auzului. D. dr. Barci a găsit în 936 cazuri, pe lângă lipsa de auz mari vătămări psihologice ale concentrării atenției și ale memoriei cari simulează surzenia. În aceste cazuri nu s'a constatat nici o vătămare a organului de auz.

Auzul copilului normal se dezvoltă numai dacă celulele de senzație și memorie pot să primească excitațiile de auz și să le prelucreză împreună.

O memorie de auz se formează numai dacă în țesutul temporal rămâne urma excitațiilor auditive. De aceste urme — engrame — ale imaginilor auditive, depinde formarea și dezvoltarea atenției pentru impresiile sonore care năvălesc în ureche. Activitatea auditivă se concentrează în câmpurile de auz și în câmpul de mișcare a tonurilor (acustic-motoric). Asupra acestora curg excitațiile de simțire și memorie din lobii temporali și pricinuesc încordarea atenției pentru ascultare. Când câmpul ascultării este nedesvoltat rănit sau bolnav, atenția pentru auz e oprită.

D. dr. Barci constată la școlarii săi „mari deranjări ale aptitudinii de auz” dar nu, completa lipsă a acesteia. În același fel era deranjată la ei și memoria auzului.

Memoria și atenția se condiționează și se dezvoltă reciproc în toate domeniile minții. Fără memorie nu este atenție. Trăirea atenției se întipărește mai bine în memorie.

D. Barci caută acum prima reacție de auz spunând în palma copilului care șade cu fața întoarsă, un o tare și unul șoptit. Dacă copilul deosebește și simte aceste feluri de „auz pipăit” și repetă pe o cum i-s'a spus, atunci este dotat pentru educația auzului. Exomul este „pozitiv”. (Va urma)

Surzenia pentru vorbire

de ECAT. BARBU

Dr. Barci a cercetat 1100 copii de școală, surdo-muți. Dintre aceștia numai 164 erau surzi din cauza unei boli de urechi. Ceilalți nu prezentau nici un simptom de tulburare a organului de auz. Numai 15% (dintre 1100) erau surzi de ureche. Cu aceștia doar se poate ajunge la scopul nostru prin procedeele obișnuite, în vreme ce copiii ceilalți cari alcătuiesc 85% din total nu pot fi instruiți decât defectos după vechile metode.

Cercetând pe cei 936 copii cari nu sufereau de urechi, dr. Barci a constatat că ei sufereau de o surzenie cu altă proveniență.

Între cauzele acestui fel de surzenie, joacă un rol principal luesul (sifilis) encefalita și meningita. Ca rezultat al acestor boli și pe lângă defectele stării de auz, se manifestă la acești copii, grele turburări ale atenției de concentrare și de memorie, care se puteau constata precis din punct de vedere psihologic.

D. Barci a luat pe acești copii să-i învețe auzul. Înainte de a vorbi de experiențele sale la Bu-

dapesta, să aruncăm o privire asupra situației din Germania, în ce privește pe surdomuți și cauzele surzeniei la creier.

După constatările lui Bezold, aproape jumătate din surdomuți, au pierdut auzul în urma meningitei cerebrospinale, boală infecțioasă care constă în aprinderea învelișului creierului.

Cel mai mare număr de copii muți corespunde cu frecvența mare a acestei epidemii.

Wilhelm a găsit între 2795 copii surdo-muți, 1316 surziți din cauza bolilor la creier.

Institutul de sm. din Marienburg (în Prusia orientală) numără în revista jubileului său, din 1883, în cei 50 de ani din nainte, între 770 elevi surdom. 221 surzi la creier. La aceștia se adăugau încă 60 cazuri a căror cauză de surzenie era febra nervoasă (?).

După revista institutului de smuți din Breslau din anul 1878, au fost acolo în ultimii zece ani, dintre 270 elevi, 148 deveniți surzi. Dintre aceștia 54 cazuri, adică

Surzenia pentru vorbire

de ECAT. BARBU

Pipăitul este o excitare a pielii. Pe calea aceasta se formează senzația de rece-cald, apăsare și durere. Când i se spune în palmă o tare, copilul simte vibrațiile curentului de aer. Când i se spune o fără sunet, curentul de aer nu este întrerupt prin vibrațiile buzelor ci curge stăruitor în palmă.

În amândouă cazurile, copilul simte atingerea pielii prin curentul cald de aer. Senzațiile de apăsare și căldură sunt primite în deosebite puncte de simțire ale pielii și conduse de nervii în câmpul senzațiilor tactile din creier.

Asemenea centre de simțire a apăsării și căldurii se găsesc și în pielea urechii. Și de aci nervii duc impresiile primite, la creier.

Excităriile sonore puternice se simt dureros în ureche atunci sunt imbrasionați centrul de simțire și durere din pielea urechii.

Felurile activității ale simțurilor pielii, au fost cercetate amănunțit de fiziologul VON FREY dela Würzburg. Dacă este posibilă o luminare produsă prin excitarea pielii în domeniul pipăitului din creștetul capului și de aci în câmpurile auzului din lobii temporali, astfel ca centrul auditiv să fie înviorați excitați și activați, este o întrebare pe care ne-o impune „auzul prin pipăit” conceput de d. Barczy. Pentru succesul acestei așteptări, dânsul pregătește pe copil un an, un an și jumătate, exercitând vorbirea din punct de vedere optic, chinezistic, tactil, dezvoltă gândirea proprie și acțiunea printr-un învățământ metodic și numai apoi deschide copilului lumea vorbirii auzite.”

Înainte de începerea vorbirii, școlarii d-lui Barczy stăpânesc o vorbire internă chiar dacă e restrânsă, care constă din reprezentarea mișcărilor vorbirii, scrisului și mișcărilor pentru scris, cari constituiesc un tot bine legat și păstrat în diferitele câmpuri de memorie din creier.

Totalitatea acestor imagini din memorie, influențează favorabil perceperea impresiilor sonore propriu zise. „O” este mai întâiu scris pe tablă și citit și apoi spus în palmă.

După aceasta se asociază cuvintele propoz. sonore la totul câștigat. Atenția copilului care varia între observare, citire, vorbire și scris, este îndreptată acum numai asupra imaginilor sonore ale cuvintelor. La învățarea auzului, d. Barczy caută să conducă, pe cât posibil, vorbirea internă cu ajutorul imaginilor din memorie. Dar impresiile sonore trebuie să lase urme în țesutul temporal. Dacă acestea nu

se pot imprimă în câmpul auzului ca puteri de memorie aperceptivă, atunci nu poate să se nască atenție pentru auz și interes pentru ascultarea vorbirii care se aude și aceasta nu poate fi învățată.

În Germania, încă din 1903, s'au despărțit copiii cu resturi de auz în două clase deosebite de cei total surzi și s'au instruit în clase de auz.

După indicațiile lui Bezold, prezentăm copiilor vorbirea sonoră cu ajutorul oglinzii, în același timp pentru ochi și pentru urechi deodată.

Astăzi știm că cuprinderea simultană a impresiilor, vizuală și auditivă nu este posibilă.

Cercetările lui Mager, de cari a fost vorba, ne învață că totdeauna, numai un act de atenție se poate îndeplini deodată dar la dubla prezentare a vorbirii, atenția trece ca fulgerul dela văz la auz. Cultivăm deci memoria auzului și cu aceasta, atenția ascultării.

În acest scop lucrează d-rul Barczy, în mare măsură și pe bună dreptate.

Cum s'a spus în prima parte, d-rul Kroiss a făcut încercări rodnice pentru învățarea auzului, încă din 1902, dar n'a putut să le ducă la capăt.

Totuși, fetița pe care a educat-o, a învățat să-și îndrepte atenția numai asupra sonorității cuvintelor. În trei luni înțelegea prin auz și repeta mai multe sune de propoziții.

Este cert că la dezvoltarea auzului, activitatea celulelor de senzație și de memorie au jucat un rol esențial.

CONSTATAREA ȘI PROGRESUL AUZULUI

Elevii lui Barczy au fost examinați și de Rantschburg, relativ la capacitatea de auz înăscută sau câștigată. În revista pentru psihiatria copiilor, el ne descrie amănunțit șase cazuri de surzenie corticală în vârsta copilăriei. Tonurile, succesiunea de sunete și propoz. nu sunt auzite. Surditatea persistă și pentru șgote. Totuși, prin învățarea auzului, după un plan anumit, se aud și se pronunță cuvintele exercitate la ureche.

Cazurile acestea ne amintesc constatările lui Kleidst în legătură cu rănii la creier, din război. El a observat 17 feluri de turburări ale țesuturilor temporale și anume: pentru ton succesiunea tonurilor, ritm, melodie, tact, succesiunea de cuvinte, succesiunea de propoz și la fiecare, surzenia pentru sensul lor. (Lipsește căile de legătură a imaginilor). Asemenea cazuri există și

la Barczy dar cauza nu este rănirea la creier ci meningita sau oprirea dezvoltării înăscută și constatată din vârsta cea mai fragedă. A lipsit centrelor respective nutrirea necesară prin oxigen, material de creștere și hormoni. Aceeași cauză pricinuesc și turburarea atenției pentru auz și pentru toate sensurile. Ce rol mare joacă irigația sângelui în centrele pentru auz, vorbire, citire și scriere, ne arată și Ranschburg în lucrările sale.

Fiecare activitate spirituală e condiționată de activitatea câmpului respectiv și acest câmp trebuie bine nutrit. Dacă aceasta lipsește, activitatea este redusă sau inexistentă.

Cu cât exercitarea unui câmp este mai intensă cu atât circulația sângelui este mai vie și se constată o dezvoltare reciprocă.

Creierul lucrează la însărcinarea sa spirituală în același fel ca și celelalte organe.

Constatările acestea le găsim la Kleist și la școala psihologică a lui Külpe din Würzburg, care se ocupă cu baza corporală a vieții sufletești deși nu este o școală pur materialistă.

Numai prin influențarea reciprocă a unității organice suflet-corp, Eul își câștigă valorile spirituale.

PROCEDEUL LUI BARCZI

Dânsul observă în educație, legile dezvoltării spirituale a copilului. Activitatea spirituală a acestuia se manifestă prin joc. De aceea B. sfătuiește pe părinți să se joace cu micul lor surdomut și să-l lase să se joace cu frații, cu surorile și camarazii. Jocul îi înviorază spiritul. Să fie lăsat să arate observările lui, prin mișcări naturale cu mâinile. Nu trebuie încurajate însă gesturile convenționale și fără conținut pe care le inventează surdomuții.

Părinții trebuie să vorbească cu copilul lor surd, nu multe cuvinte, să folosească numai câteva expresii pentru a-i îndrepta privirea asupra vorbirii cu gura. Cuvintele întrebunțate, vor însemna un întreg cerc de trăiri, de ex.: Pâine va fi întrebunțat pentru corn, chiflă, mâncare, etc. (Respectiv: papa).

Părinții însă nu trebuie să țină copiii ca să-i învețe ei. Barczy cunoaște pericolul unei asemenea învățături.

La învățământul său pe treapta pregătitoare, B. începe cu „sincronizarea acustic-sensorică” a gândrii stimulate.

(Va urma).

Surdo-muți ca membri ai societății

IV. CUM VORBESC FOȘTII ELEVI

Dintre 669 foști elevi, 99, deci 15% au răspuns la întrebarea „Cum vorbesc acum?” Cu nu sau n'au răspuns 2/10.

Restul de 570 arată tabloul următor:

1. 210 au pronunțare rea și un vocabular restrâns.

2. 113 au o exprimare simplă dar într-o oarecare măsură înțeleasă.

3. 96 au o exprimare destul de bună și

4. 151 o vorbire bună și o exprimare corectă.

Grupele I aparțin toți aceia cari au completat chestionarul relativ la pronunțare, după cum urmează: defectuos; greu de înțeles; limbaj simplu și neînțeles; repede dar neclar; întrerupt; puțin; rău; foarte rău; aproape deloc; aproape neînțeles; greu de înțeles; neînțeles.

Cei din grupa II au răspuns în majoritate: „vorbire înțeleasă”, „mijlocul înțeleasă”, propoziții mici, simple, foarte încet, foarte tritat.

Este evident că nu se poate determina precis o grupă și alta, dar avem astfel o privire generală asupra rezultatelor de învățământ.

Se vede din acestea că numai o treime din foști elevi vorbesc destul de bine sau bine și acest „bine” din punctul de vedere a unui surd, născut sau devenit și nu din punctul de vedere al unui normal.

Este clar că numărul celor neinstruiți cât și al celor slab dotați influențează foarte mult procentul celor demutilizați și îl defavorizează. Dialectul, acolo unde se vorbește influențează însă în rău rezultatele învățământului. Astfel exprimarea devine încă mai neclară.

Dacă rezultatele acestora ne înfățișează un tablou întunecat,

nu trebuie să uităm că vorbirea cu sunete este ceva cu totul străin unui surdomut care n'a auzit niciodată aceste sunete și trebuie să-i înțelegem dacă mulți dintre ei, după ce au părăsit școala se reîntorc la exprimarea prin gesturi sau la o combinație între vorbire și gesturi.

V. VÂRSTA ȘCOLARĂ ȘI PREȘCOLARĂ

Relativ la vârsta de școală și vârsta preșcolară, o statistică ne arată că numărul școlanilor este relativ mic dar al celor preșcolari este foarte mare. Cifre lor mare se explică prin faptul că mulți dintre ei vin mai târziu la școală. Cauzele constau: uneori în neștiința părinților despre instituțiile existente, alte ori în teama lor pentru cheltuielile și grija de copii, sau în nepăsare și neglijență.

Mulți se prezintă în mijlocul anului școlar. Dacă ei sunt întârziați cu 1—2 ani (după 7 ani) ei sunt amănunți pentru începutul anului. Dar în multe cazuri, dacă erau mai în vârstă, au fost primiți imediat. Lucrul acesta este în neafavora clasei și a chiar a lor pentru că rămân totdeauna fără pregătirea de bază, temelnic, deosebit de munca în plus a învățătorului.

Numărul celor prezentați mai târziu este mereu în scădere și se apropie de normal.

VI. NUMARUL MARE AL CELOR SLABI LA MÎNTE

Este remarcabil mai ales în Elveția, Media este 61% deci foarte mare în comparație cu alte state. Unde este posibil, aceștia se repartizează în institute potrivite, separat de ceilalți surdo-muți. Numai acolo unde nu sunt institute de slab dotați sunt primiți împreună.

(Va urma)

ȘTEFANIA POLIȚISTĂ

(Continuare din pag. 2-a)

soana de sub pat opunea multă rezistență, dar totuși am isbutit s'o scot afară.

Am încercat de groază, când am văzut că era un hoț adevărat și nu o colegă a mea. M'am lipit de perete, iar el a trecut pe lângă mine cu privirea amenințătoare și a sărit pe fe-

reastră. Am dat alarma, am strigat și fetele au venit cu gardianul. Hoțul n'a mai fost prins, dar eu am trebuit să dau o declarație la circumscripția polițienească, unde s'a făcut mare haz pe socoteala mea. Întâmplare nostimă, mai ales că nu mult după aceea, Ștefania s'a căsătorit cu un polițist.

NATALIA BARTOI